

Factsheet - Naleven van de leeftijdsgrens alcohol op evenementen

2025

Wist u dat...

- ... als u alcohol wilt schenken op een evenement, u een ontheffing nodig heeft volgens de Alcoholwet. Dit geldt alleen als het evenement niet in een gebouw wordt gehouden waarvoor een alcoholvergunning geldt.
- ... u alleen een ontheffing kunt aanvragen voor zwak-alcoholhoudende dranken (tot 15% alcohol) bij evenementen.
- ... uit landelijk onderzoek blijkt dat de naleving van de alcoholwetgeving veel beter kan (Bureau Objectief, 2024).
- ... alcoholbeleid kan bijdragen aan een veiliger evenement?
 - Het gebruik van alcohol kan onveiligheid in de hand werken. Zo kan het remmingen wegnemen en zorgen voor risicovol gedrag. Dit kan leiden tot agressie, vandalisme en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.
- ... naast een reclameverbod, het beperken van de beschikbaarheid van alcohol een van de effectiefste manieren is om problemen door alcoholgebruik tegen te gaan? Op en tijdens een evenement kan dat op verschillende manieren:
 - Zorg ervoor dat de alcoholwetgeving wordt nageleefd;
 - Voorkom dat eigen alcoholhoudende drank wordt binnengesmokkeld of meegenomen;
 - Maak afspraken met supermarkten en avondwinkels over het beperken van alcoholverkoop tijdens een evenement;
 - Zorg dat er op het evenement een aantrekkelijk alcoholvrij aanbod is bij elke bar (verschillende smaken, leuke presentatie en gunstige aanschafprijs).

Alcoholverstrekking tijdens evenementen

Naleving van de leeftijdsgrens in Nederland is erg laag, vooral bij de horeca (25,5%) en sportkantines (22,4%). Dat betekent dat in ongeveer 75% van de gevallen minderjarigen alcohol kunnen kopen. Dat is zorgelijk, juist omdat horeca en sportverenigingen vaak openbare evenementen organiseren in de gemeente. Uit het laatste nalevingsonderzoek wat gedaan is bij evenementen blijkt de naleving van de leeftijdsgrens op evenementen zelfs 0% te zijn. Dit maakt het des te belangrijker om extra aandacht te vestigen op naleving bij evenementen in de openbare ruimte, bij uitstek plekken waar

meerderjarigen én minderjarigen zich begeven. Denk hierbij aan kermissen, Carnaval, jaarmarkten, festivals, buurtfeesten en Koningsdagfeesten. Deze factsheet geeft een beknopt overzicht van de kennis die er in 2025 is over verantwoorde alcoholverstrekking tijdens evenementen. Deze factsheet is bedoeld voor iedereen die betrokken is bij de voorbereiding en uitvoering van evenementen, zoals organisatoren, vergunningverleners en adviseurs.

Wettelijke bepalingen voor alcohol

In Nederland is de Alcoholwet van kracht. Deze wet heeft als doel schade door alcoholgebruik tegen te gaan. De overheid wil specifiek het schadelijk alcoholgebruik onder jongeren tegengaan en heeft gemeenten daartoe instrumenten in handen gegeven. De belangrijkste instrumenten noemen we hier:

- **Decentralisatie van het toezicht**
De burgemeester is belast met de uitvoering van de Alcoholwet. De controle op de naleving van deze wet wordt uitgevoerd door Buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's). Deze worden door de burgemeester speciaal voor deze taak aangewezen.
- **Strafbaarstelling jongeren en (weder)verstrekkers**
Er geldt een leeftijdsgrens van 18 jaar, zowel voor de verkoop van zwak alcoholhoudende drank als

voor sterke drank. Tevens zijn jongeren onder de 18 strafbaar als ze alcohol bij zich hebben in voor publiek toegankelijke plekken, zoals op straat en in de horeca. Dit met uitzondering van levensmiddelenwinkels en slijterijen. Ook meerderjarigen die alcohol kopen en geven aan minderjarigen zijn strafbaar (wederverstrekking).

- **Verordenende bevoegdheden gemeenteraden**
De burgemeester heeft een aantal verordenende bevoegdheden om in het kader van gezondheidsbescherming paal en perk te stellen aan bijvoorbeeld prijsacties zoals happy hours of extreme stuntprijzen.

Alcoholmodule evenementen gemeente Neder-Betuwe

De gemeente Neder-Betuwe zet een aanvullende alcoholmodule in bij ontheffingsaanvragen voor evenementen. In deze alcoholmodule worden onder andere de volgende vragen gesteld:

- Welke maatregelen treft u tijdens het evenement om schadelijk alcoholgebruik oftewel overmatige consumptie tegen te gaan?
- Welk leeftijdscontrolesysteem gebruikt u in het kader van de wettelijke leeftijdscontrole plicht?
- Op welke wijze wordt dit aan bezoekers jonger dan 18 jaar kenbaar gemaakt?
- Op welke wijze voorkomt u dat bezoekers (18+) alcohol verstrekken aan personen jonger dan 18 jaar?

- **Ontheffing van kleinschalige of eenmalige evenementen**

Wanneer een organisator tijdens het evenement alcohol wil schenken op een locatie die geen geldige Alcoholwetvergunning heeft, kan hij bij de gemeente een tijdelijke ontheffing aanvragen voor het schenken van zwak-alcoholhoudende dranken. De persoon die leiding geeft aan de alcoholverstrekking tijdens evenementen hoeft op grond van de Alcoholwet niet te beschikken over een Verklaring Sociale Hygiëne. Dit maakt het voor mensen zonder horeca- of slijterijbedrijf makkelijker een dergelijke ontheffing aan te vragen, bijvoorbeeld voor een eendaags en/of kleinschalig evenement. Het is de verantwoordelijkheid van de organisator om

ervoor te zorgen dat de verstrekking van alcohol op een verantwoorde wijze plaatsvindt. Om deze alcoholverstrekking vorm te geven, is een aantal voorwaarden vastgesteld in de Alcoholwet. De burgemeester kan daarnaast nog aanvullende voorschriften vaststellen. De beslissing om een ontheffing te verlenen voor evenementen blijft een bevoegdheid van de burgemeester.

- **Preventie- en handhavingsplan**

Gemeenten zijn verplicht om een vastgesteld preventie- en handhavingsplan te hebben en deze elke 4 jaar te actualiseren als onderdeel van gezondheidsbeleid. In dit plan staat omschreven op welke wijze de alcoholpreventie en –handhaving vorm zullen krijgen.

Tips en hulpmiddelen voor het naleven van de leeftijdsgrens bij evenementen

In de voorbereiding

- **Informatie over alcoholbeleid**

Informeer de organisator al bij de aanvraag voor de evenementenvergunning over alcoholbeleid. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een brochure, poster of handreiking.

- **Vergunningaanvraag**

De gemeente kan in de vergunningaanvraag een organisator verplichten om te beschrijven welke maatregelen hij gaat nemen om de Alcoholverwet na te leven. Zo kan een besloten festival voor 18-plussers beschrijven hoe zij leeftijdscontroles uitvoert bij de toegang van het evenement en evenementen in de publieke ruimte kunnen meer focussen op maatregelen tegen wederverstrekking. Het is hierbij belangrijk dat de gemeente en evenementorganisatie met elkaar in gesprek gaan om af te stemmen wat nodig is voor en passend is bij het evenement.

- **Geïnstrueerd personeel**

Veel evenementen draaien op vrijwilligers of tijdelijk ingehuurd personeel. Zorg dat barpersoneel weet hoe zij de wet moeten naleven, inclusief praktische vaardigheden als “nee” verkopen en het controleren op leeftijden, en waarom de organisatie dat belangrijk vindt. U kunt het barpersoneel stimuleren de korte e-learning Voor Elkaar te maken. Een meer uitgebreide live training biedt de mogelijkheid tot het oefenen met vaardigheden en uitwisseling van ervaringen. Overleg met de lokale instelling voor verslavingszorg over een IVA-cursus (voor barvrijwilligers) of de cursus Barcode (voor horecapersoneel) of een training op maat.

- **Korte briefing**

Geef vlak voor de start van het evenement een gezamenlijke briefing aan het barpersoneel. Leg uit waarom alcohol schenken een verantwoordelijke taak is, herhaal de hoofdlijn van de e-learning Voor elkaar of van eerder gehouden trainingen en vertel bij wie zij terecht kunnen als er problemen ontstaan.

Voorbeelden van het informeren over alcoholbeleid

- De preventie afdeling van Vincent van Gogh voor GGZ samen met het Trimbos-instituut in 2023 een postercampagne ontwikkeld voor Vastelaovend (Carnaval) in Roermond. Hierbij is een combinatie gemaakt tussen de NIX18 en Zien drinken doet drinken boodschap.
- Er zijn meer voorbeelden uit de praktijk bekend, deze kan je vinden op de website van NIX18.

Op de dag van het evenement

- **Communiceer huisregels**

Bezoekers kunnen zich alleen aan de regels houden als ze de regels ook kennen. Zorg dus voor een communicatietraject vooraf en tijdens het evenement, zodat alle bezoekers kennis kunnen nemen van de geldende regels, schenktijden, leeftijdsgrens en het verbod op wederverstrekking. Wanneer iemand de regels overtreedt en het evenementenpersoneel geeft een waarschuwing of grijpt in, dan werkt een verwijzing naar de huisregels als onderbouwing. De huisregels moeten daarom zichtbaar zijn op het evenemententerrein.

- **Het controleren van leeftijden**

Het controleren van de leeftijd is aan de bar vaak lastig door drukte. Creëer zo mogelijk een eenmalig moment waarop bezoekers gecontroleerd kunnen worden. Doe dit op een logische plek, bijvoorbeeld daar waar toegangsbewijzen of consumptiemunten worden verkocht. Om de doorstroming en goede controle van identiteitsbewijzen te waarborgen is het aan te bevelen om gebruik te maken van hulpmiddelen:

- Geautomatiseerde leeftijdscontrole door middel van een apparaat als de ID-swiper of -scanner
- Posters of de kalender van NIX18 met daarop minimale geboortedatum van de bezoeker.

Om het controleren van de leeftijd aan de bar te vergemakkelijken is een polsbandjessysteem een praktische oplossing. Er geldt dan: géén bandje = géén alcohol.

- **Evenementenmedewerkers houden preventief toezicht**

Tijdens het evenementen kunnen personen belast worden met de taak om er op toe te zien dat het evenement goed verloopt. Dit kunnen

personen zijn van de gemeente, beveiliging en/of evenementenorganisatie zelf. Zij lopen rond en maken contact met mensen, ook als er niks aan de hand is - dat verlaagt de drempel in latere contacten. Maar zij zien er ook op toe dat de huisregels goed nageleefd worden. Door het barpersoneel aan te spreken op een goede naleving, ook tijdens drukke momenten, worden overtredingen van de Alcoholverstrekking voorkomen. Deze "sfeerbewakers" kunnen getraind worden om ook bezoekers aan te spreken op wederverstrekking.

- **Gemeente kan controleren**

Bezoekers en evenementenorganisaties zijn eerder geneigd zich aan de regels te houden als er regelmatig wordt gecontroleerd. De gemeente kan zichtbaar en onzichtbaar toezicht houden. De toezichthouders Alcoholverstrekking (boa's) controleren bijvoorbeeld op bezit van alcohol bij jongeren onder de 18 jaar. Ook kunnen zij het barpersoneel controleren op naleving van de Alcoholverstrekking.

- **Onderzoek door het inzetten van testkopers**

Om een beeld van naleving te krijgen en te onderzoeken waar de genomen maatregelen verbeterd kunnen worden, kan de gemeente nalevingsonderzoek uitvoeren tijdens een evenement. Dat kan door nalevingsonderzoek met behulp van testkopers: 17-jarige jongeren worden op pad gestuurd om zelf aan de bar alcohol te kopen en zo te testen of de alcoholverstrekker om identificatie vraagt en/of alcohol meegeeft. Er zijn bureaus die nalevingsonderzoek uitvoeren, maar een gemeente kan dit ook zelf organiseren. De resultaten zijn een goede basis om te evalueren met de organisatie en toezichthouders en om afspraken voor de volgende keer te maken.

Na afloop van het evenement

- **Evaluatie**

Verzamel gegevens van het evenement, denk hierbij aan testkoperonderzoek, meldingen van gezondheids- en veiligheidsincidenten en openbare dronkenschap, ervaringen van personeel, EHBO en eventueel informatie van bezoekers. Een analyse van de uitvoering van het alcoholbeleid kan aanleiding geven tot het bijstellen van het beleid of het aanpassen van details in de uitvoering.

- **Nalevingscommunicatie**

Om te laten zien dat de gemeente werk maakt van controle op de alcoholwet en zodoende de subjectieve pakkans (de ingeschatte kans om gecontroleerd te worden) te verhogen, kan er na afloop van het evenement gecommuniceerd worden over naleving. Denk hierbij aan het communiceren over de ingezette maatregelen, de resultaten van nalevingsonderzoek of andere relevante gegevens van het evenement.

Scholierencarnaval gemeente Sittard-Geleen

"Scholierencarnaval in Sittard is een gratis evenement speciaal voor jongeren. Het terrein wordt afgesloten met hekken, zodat we iedereen bij de ingang kunnen controleren.

Alle bezoekers worden gecontroleerd om te zorgen dat ze geen alcohol of drugs meenemen. Als iemand dronken is, mag die persoon niet naar binnen. Bij de editie van 2025 was er, na lange tijd, weer een speciale plek voor ID-controle. Hier konden mensen van 18 jaar en ouder, onder toezicht van de beveiliging, een polsbandje krijgen om alcohol te mogen kopen. Het plan is om dit bij de volgende edities ook weer te doen.

Daarnaast lopen collega's van Toezicht en Handhaving undercover rond op het terrein. Zij geven minderjarigen die toch alcohol drinken door aan Bureau Halt. Halt is de hele dag aanwezig om samen met de politie en Handhaving snel te kunnen ingrijpen.

Dit zijn voorbeelden van hoe we proberen te voorkomen dat jongeren alcohol gebruiken. Samen met de organisatie van het Scholierencarnaval is hiervoor een speciaal alcoholpreventieplan gemaakt."

– Coördinator evenementenveiligheid, gemeente Sittard-Geleen

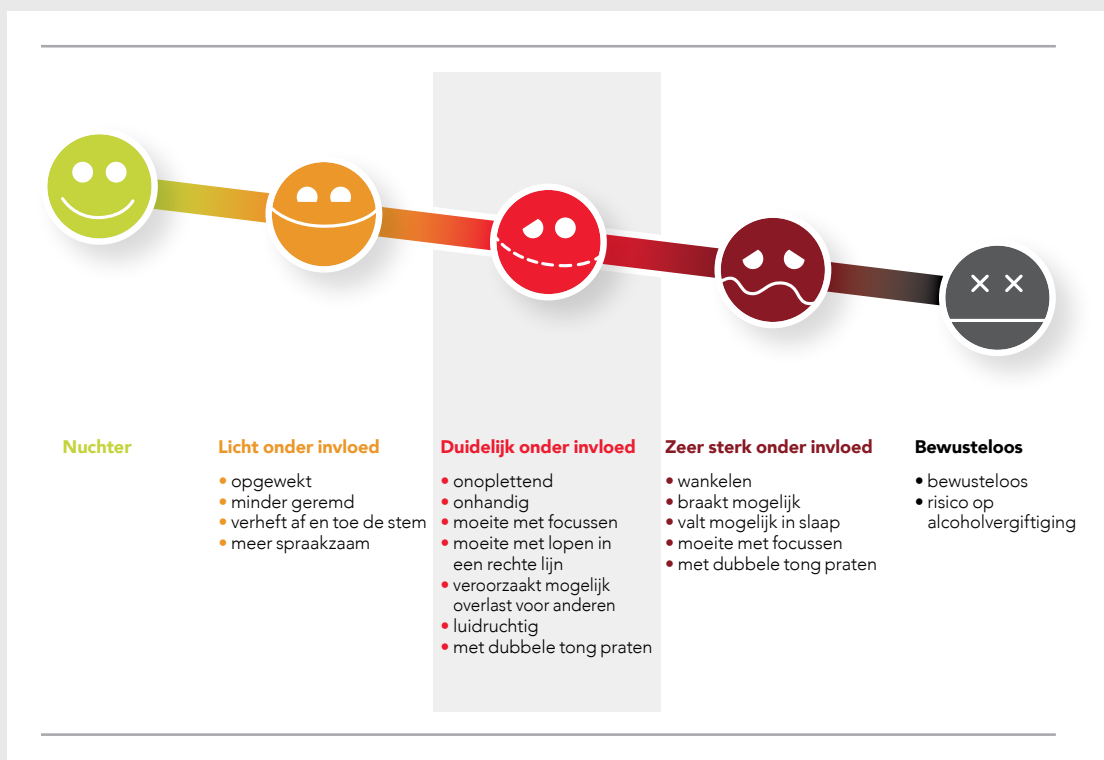
Op weg naar een succesvolle aanpak

Het naleven van de leeftijdsgrens is erg laag in Nederland (Bureau Objectief, 2024). De naleving en handhaving van de Alcoholverwet vraagt inspanning. Breed draagvlak creëren voor maatregelen is essentieel voor een geslaagde aanpak, net als het inzetten van handhaving van de maatregelen. In het algemeen geldt: hoe intensiever er gewerkt wordt aan op draagvlak, regelgeving, toezicht en handhaving, zowel voor, tijdens als na het evenement, des te beter de verantwoorde alcoholverstrekking.

Wilt u zich verdiepen in de specifieke risico's van alcohol en drugs op evenementen en wat u kunt doen om deze te beperken? Raadpleeg dan [Alcohol, drugs en roken op evenementen](#) of de bijbehorende [infographic](#).

Verantwoorde alcoholverstrekking en dronkenschap op een evenement

Verantwoorde alcoholverstrekking tijdens evenementen gaat verder dan alleen naleving van de leeftijdsgrens. Het gaat ook over verantwoord handelen bij mensen die dronken zijn (in 'kennelijke staat van dronkenschap'). Om tijdens evenementen verantwoord te handelen bij dronkenschap kan een [stappenplan](#) worden gevolgd. Als hulpmiddel kan de [Schaal van Dronkenschap](#) opgehangen worden bij het barpersoneel:

Heeft u vragen?

Vragen naar aanleiding van deze publicatie kunt u stellen via lokaal@trimbos.nl of via het contactformulier op de [website](#). Of neem contact op met de [instelling voor verslavingszorg \(preventie\) in uw regio](#) voor advies.

Colofon

Uitgave

*Trimbos-instituut
Postbus 725
3500 AS Utrecht
T: 030 – 297 11 00
www.trimbos.nl
info@trimbos.nl*

*Deze factsheet is gemaakt met
financiële steun van het ministerie van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
(VWS).*

Actualisatie 2025

*Hilde van Ravenswaaij, Trimbos-instituut
Aukje Sannen, Trimbos-instituut*

Advies

*Marlies Guiljam-van der Vegt, gemeente
Neder-Betuwe
Kaylee Clement, gemeente Sittard-Geleen
Anneke van Wamel, Trimbos-instituut
Lex Lemmers, Trimbos-instituut*

Ontwerp en vormgeving

The Creative Hub | Canon

Druk

Actualisatie maart 2025

Bestelinformatie

*Deze factsheet is gratis te downloaden via
www.trimbos.nl.*

*Copyrights Trimbos-instituut
Alle rechten voorbehouden. Niets uit
deze uitgave mag worden veelelvoudigd
of openbaar gemaakt, in enige vorm
op enige wijze, zonder voorafgaande
toestemming van het Trimbos-instituut*